

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ३१ / अंक : १४ / २०७८ कातिक १२ गते शुक्रबार / 29 Oct., 2021 / मूल्य रु. १०/-

प्रधानन्यायाधिस राणाको गुण तिर्न मानव्यरले विवादित जग्गामा ऋण दिएको रहस्य

काठमाडौं। विवादको घेरामा तानिएका सर्वोच्च अदालतको प्रधानन्यायाधिस चोलेन्द्र शमशेर राणाले दिएको एक अन्तरीम आदेशमा सम्बन्धीत पदाधिकारीवाट राणाका परिवारले लाभ लिएको रहस्य खुलेको छ। प्रधानन्यायाधिस राणाले प्राइम कमर्सियल वैकाका कार्यकारी प्रमुख अधिकृत नारायणदास मानन्धरको जागिर थामौति गरिएका थिए। राणाका भाई प्रभुशमशेरले सीयो मानन्धरको ठाडो आदेशमा ऋण लिएका थिए।

२०७६ श्रावण २२ गते दर्ता भएको उक्त मुद्दा अहिले सम्म दुई पटक वाहेक सुनुवाईका लिए पेशीमा ढेढो को छैन। २२ श्रावणमा दर्ता भएको मुद्दा श्रावण २८ गते नै प्रधानन्यायाधिस राणाले सीयो मानन्धरको

>>> बाँकी ८ पेजमा

न्यायाधीश र वकिलको सम्पत्ति छानबिन

काठमाडौं। न्यायालयमा भ्रष्टाचार बढेको कुरा छताएको भइसक्यो। न्यायाधीशलाई प्रभावमा पारेर वकिलहरूले नै विचारियाको काम गर्ने कुरा पनि सबैले थाहा पाइसके। न्यायाधीश नियुक्त गर्ने र मुद्दाको पेशी तोकदा नै सेटिङ मिलाउने कुरा पनि आइसके। फैसला गर्ने न्यायाधीशले कानुन अनुसार फैसला गर्नुपर्नेमा चित्तमा लागेकोले फैसला गर्न थाले। नैतिक प्रश्न र नैतिक भ्रष्टाचार, नैतिक रूपमा अनियमितता बढेको छन्।

यसकारण सवाल प्रधानन्यायाधीशले राजीनामा दिने, महाभियोग लगाउने कुरामा सिमित छैन। सवाल न्यायाधीशहरूको सम्पत्ति र वकिलहरूको सम्पत्ति विवरणको पानि छ। न्यायाधीश र वकिलको सम्पत्ति छानबिन किन नार्ने?

>>> बाँकी ८ पेजमा

सम्भव होला त बैर्तनी तर्ने दाउ

काठमाडौं। सत्ताधारी दल माओवादी केन्द्रले तीने तहको निर्वाचन एकै पटक गर्न अन्य दलहरू भने काग्रेसले समेत गठबन्धनलाई तोड्न नहुने बताउँदै आएका छन्। गत स्थानीय निर्वाचनमा माओवादीसँग गठबन्धन गर्दा आफुलाई खासै फाइदा नभएको काग्रेसको ठहर रहेको छ। तर संघको निर्वाचनमा भने काग्रेसका सभापति शेरवहादुर देउवालाई आफो नेतृत्वको सरकारलाई ८९ विनामा मात्र पूर्णता दिएका थिए। प्रधानन्यायाधिशको सिफारिसमा गजेन्द्र ब. हमाल उद्योग विज्ञय तथा आपूर्ति मन्त्रीमा नियुक्त भएको ४८ घण्टा नवितै उनी राजीनामा दिन वाध्य भएका थिए। मन्त्रीमा नियुक्त हमाल राणाका

अन्य दलहरू भने काग्रेसले समेत गठबन्धनलाई तोड्न नहुने बताउँदै आएका छन्।

गत स्थानीय निर्वाचनमा माओवादीसँग गठबन्धन गर्दा आफुलाई खासै फाइदा नभएको काग्रेसको ठहर रहेको छ। तर संघको निर्वाचनमा भने काग्रेसका सभापति शेरवहादुर देउवा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्कमल दाहाल र एकैकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधव नेपालले समेत त्यसवेला जनतालाई ढाटेको प्रमाणित भएको छ। प्रधानन्यायाधिश राणाले समेत आफूलाई पाँच दलिय गठबन्धनले फसाएको र आफूलाई नवचाएको खण्डमा परमादेश जारी हुनु भन्दा अगाडी पाँच दलिय गठबन्धनका नेताहरू शेरवहादुर देउवा, पुष्कमल दाहाल माधव नेपाल, उपेन्द्र यादव र वातुराम भट्टराई सग भएका कुराकानीको पर्दाफास गरीदिने चेतावनी दिएका छन्। प्रधानन्यायाधिश राणाले यस्तो चेतावनी दिएपछि पछि देउवा दाहाल जसरी भएपनि राणालाई वचाउने पक्षमा लागेका भएपनि त्यो

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रधानन्यायाधिश राणाको धम्की महाअभियोग लगाउँ

काठमाडौं। पाँच दललाई जिवन दान दिएर सत्ताको वागडोर परमादेशबाट थमाई दिने सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधिश अहिले आफै संकटमा परेका छन्। आफैनै सहकर्मी हरूले समेत प्रधानन्यायाधिश चोलेन्द्र शमशेर राणाको राजीनामा मात्र गर्दै उन्ने तोकेको इजालसमा वस्त्र न्यायाधिशहरूले अस्वीकार गरेपछि उनी अदालतमा अल्पमतमा परेका छन्। प्रधानन्यायाधिश सहित सर्वोच्च अदालतमा २१ जना न्यायाधीश रहने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ। २१ जना न्यायाधीश मध्ये अहिले १ पद रिक्त रहेको र २० न्यायाधीश मध्ये १६ जनाले प्रधानन्यायाधिश राणालाई अविश्वास गरीसकेका र नेपाल वार, सर्वोच्च वारले

समेत राणाको राजीनामा मात्र गरीरहेका छन्। तर आफुहरूलाई सत्तामा पुन्याइदिने विश्वकै लागि सायद पहिले नजिर होला घण्टा नै तोकेको प्रधानमन्त्री नियुक्त गर्ने परमादेश दिने प्रधानन्यायाधिश राणा अहिले त्यही परमादेशका कारण संकटमा परेका छन्।

प्रधानन्यायाधिश राणा संकटमा पर्दापनि पाँच दलिय गठबन्धन र शेरवहादुर देउवा नेतृत्वको सरकार भने मौन रहेको छ। पूर्व ४ जना प्रधानन्यायाधीश र पूर्व न्यायाधीश फोरमले पनि राणाले राजीनामा दिनुपर्ने वताई सकेको अवस्थामा न्यायापालिकाको स्वतन्त्रा र गरीमाको अस्तित्व वचाउन

>>> बाँकी ८ पेजमा

कांग्रेसको विरोधले प्रदेश सभा बैठक स्थगित

काठमाडौं। पाँच दलिय गठबन्धनमित्र भएको सहमति वामपार्टी प्रदेशमा तोडिएपछि त्यस्को असर प्रदेश नै मा समेत परेको छ। पाँच दल बीच भएको सहमतिमा वामपार्टी प्रदेश र प्रदेश नै मा नेकपा एकैकृत समाजवादी पार्टी नेतृत्वको सरकार निर्माण गर्न सहमति भएको भएपनि वामपार्टी प्रदेशमा काग्रेसले त्यस्तो सहमति उल्लंघन गर्दै बाँकी रहेको कायेकालमा आधा आधा समय सरकारको नेतृत्व गर्ने निर्णय गरेपछि त्यस्को प्रच्छन्न असरको रहेको उद्योग एमालेको नेतृत्वमा रहेको प्रदेश नै को भीम आर्थिको नेतृत्वको सरकारले कार्तिक ७ गते विश्वासको मत लिने दिन काग्रेसले आफ्ना सासदले फूलेर क्रस गर्ने सूचना पाइएपछि ७ गतेको बैठक नै स्थगित गर्न काग्रेसले प्रदेश सभामा लिखित निवेदन दिएको थियो। काग्रेसले बैठक स्थगित

>>> बाँकी ८ पेजमा

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पनि पढ्न सकिन्छ।

व्यायालयको गरीमा र स्वतंत्रता बचाउन राणाको राजीनामा आवश्यक राणाले राजीनामा नदिए संसदले आफ्नो दायित्व पुरा गरोस्

जेठान हुन। हमालको नियुक्त सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधिश राणाको विरोध सुरु भएको थियो। पाँच दलिय गठबन्धनले हमाललाई नेपाली काग्रेसके कोटावाट मन्त्री वनाइएको वताउँदै आएको भएपनि अहिले माओवादी केन्द्र र नेकपा एकैकृत समाजवादी पार्टीले रिक्त रहेको उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय आफुहरूले पाउनुपर्ने मात्र गरेपछि पाँच दलिय गठबन्धनमा रहेको माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्कमल दाहाल र एकैकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधव नेपालले समेत त्यसवेला जनतालाई ढाटेको प्रमाणित भएको छ। प्रधानन्यायाधिश राणाले समेत आफूलाई पाँच दलिय गठबन्धनले फसाएको र आफूलाई नवचाएको खण्डमा परमादेश जारी हुनु भन्दा अगाडी पाँच दलिय गठबन्धनका नेताहरू शेरवहादुर देउवा, पुष्कमल दाहाल माधव नेपाल, उपेन्द्र यादव र वातुराम भट्टराई सग भएका कुराकानीको पर्दाफास गरीदिने चेतावनी दिएका छन्। प्रधानन्यायाधिश राणाले यस्तो चेतावनी दिएपछि पछि देउवा दाहाल जसरी भएपनि राणालाई वचाउने पक्षमा लागेका भएपनि त्यो

>>> बाँकी ८ पेजमा

परिवर्तनकारीले गणतन्त्र असफल पारे

काठमाडौं। कार्य पालि कार्य पालि कार्यवालीका अधिकार न्यायपालिकामा पुऱ्याएर राजीनीति असफल भयो। न्यायपालिकाले कार्यपालिकार्सँग कोटा मात्र थालेको पनि खुलेस्त भयो। अर्थात राज्यका शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त चुहियो, तुहियो।

कार्यपालिका, न्यायपालिका अर्कमण्य, गैररिज्मेवर र भद्रगोल अवस्थामा छन्। संघीयता अर्थात प्रदेशहरूमा राजीनीति नाडैगै हिँडन थालेको छ। दलीय खिचातानी व्यापक छ। पार्टी संस्था हो, यो संस्थामा गुटबाजी व्यापक भइरहेको छ। यहीकारण राज्य सञ्जामा सर्वसत्तावादी, बाहुबली चिरित्र हावी भइरहेको छ। जो जेलमा हुनुपर्ने हो, सत्तामा छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

AUTOLeOAN

Drive Your Life

• Loan Tenure upto 8 Years • Competitive Interest Rate

Prabhu Building, Babarmahal, Post Box No.19441
+977-1-4788500 | +977-1-4780588,
info@prabhubank.com | www.prabhubank.com
Toll Free No.: 16600107777

Modi-led Terrorism against Muslims on 'International Radar'

M Kabir

In his book, "Politics Among Nations", renowned thinker, Hans J. Morgenthau opined that the external policy of a country should be moulded in accordance "with the exigencies and circumstances of time and place", otherwise, there will be "failure of the foreign policy." But, without bothering for the reaction of the international community, Indian extremist Prime Minister Narendra Modi—the leader of the ruling party BJP has continued sponsoring terrorism against the religious minorities especially Muslims.

In the recent past, while addressing the Nation and the Indian Parliament about the tensions with minorities in India in passing CAA, Prime Minister Modi said: "In India, live like Indian Hindu. Any minority, from anywhere, if they want to live in India, to work and eat in India, they should speak an Indian language like Hindi, Gujarati, Punjabi, Bengali any South Indian language and should respect the Indian laws. If they prefer Sharia Law, and live the life of Muslim's then we advise them to go to those places where that's the state law...India does not need Muslim minorities. Such minorities need India, and we will not grant them special privileges, or try to change our laws to fit their desires, no matter how loud they yell "discrimination". We will not tolerate disrespect of our Vedic Hindu Sanatan culture...The Indian customs and traditions are not compatible with the lack of culture or the primitive ways of Sharia Law and Muslims.... When this honorable legislative body thinks of creating new laws, it should have in mind the Indian national interest first, observing that the Muslims minorities are not Indians."

Premier Modi had got a landslide victory in the Indian elections of 2014 and 2019 on the basis of anti-Muslim and anti-Pakistan slogans. Therefore, since Modi came to power, he has been implementing anti-Muslim and anti-Pakistan agenda. Besides persecution of Indian Muslims, Modi has also accelerated war-hysteria against Pakistan and instructed Indian forces to continue shelling across the Line of Control (LoC) and Working Boundary, which have killed many innocent civilians inside Pakistani side of Kashmir and other nearby villages.

In fact, Modi is promoting religious fanaticism and the ideology of Hindutva (Hindu nationalism) which is the genesis

of Hindu terrorism particularly against Muslims. In this respect, in its recently released annual report, the United States Commission on International Religious Freedom (USCIRF) recommended that the State Department should designate India as Country of Particular Concern—pushed for imposing targeted sanctions on Indian government agencies and officials responsible for severe violations of religious freedom by freezing those individuals' assets and/or barring their entry into the US under human rights-related financial and visa authorities.

The USCIRF report said:

majority occupied Jammu and Kashmir of its autonomy and imposed security measures, including restricting freedom of movement and assembly, cutting Internet and phone access, and arresting Kashmiri leaders, including religious leaders".

It is notable that under the guise of coronavirus, Indian rulers have been imposing various kinds of restrictions on the Muslims. Modi's government and the health ministry claimed that Muslims are spreading this virus. Hindu extremists have set off a series of assaults against Muslims across the country.

economic marginalisation through blatant lies linking the community to the virus. Muslims are being shut out of the formal sector; many Muslims depend on the informal sector and self-employment for their livelihood. These zealots are instructing the Hindus not to buy anything from Muslims' shops.

In this connection, the Gulf News wrote: "India's carefully cultivated Gulf policy has been at risk of unraveling over the past fortnight, with the OIC, the Kuwaiti government, a UAE royal princess, and the Arab intelligentsia decrying hate

secretariat of the Kuwait Council of Ministers said...people in the Gulf countries felt outraged over the way Indian Muslims were being blamed for the coronavirus pandemic...the assault by the RSS—the BJP's parent body—on Muslims is unacceptable and have labelled it a "terrorist" group that should be banned in the Gulf... Kuwait has appealed to the OIC to intervene in India to tackle anti-Muslim sentiment in the country".

Meanwhile, taking cognizance of Modi-led religious discriminatory policies, the White House has unfollowed Premier Modi on Twitter sending the micro-

"In December 2019, parliament passed the CAA...for non-Muslim migrants already in India from Afghanistan, Bangladesh, and Pakistan by treating them as refugees fleeing religious persecution...The CAA...in conjunction with NRC...is a goal outlined in the BJP's manifesto...this potentially exposes millions of Muslims to detention, deportation and statelessness...cow protection had been promoted by the BJP and the RSS...Lynch mobs, often organised over social media, have attacked minorities—including Muslims, Christians, and Dalits...Since the BJP came to power in 2014, there have been over 100 attacks...often with the police's complicity, Hindutva groups also conduct campaigns of harassment, social exclusion and violence against religious minorities...in August last year, India stripped the Muslim-

In this context, Western media reported: "Indian authorities had linked cases of COVID-19 to Tablighi Jamaat had held its annual conference in Delhi in early March. Muslims have been beaten up, nearly lynched, run out of their neighborhoods, or attacked in mosques...Hindu extremists are scapegoating the country's entire Muslim population for deliberately spreading the virus through "corona jihad, Indian hospitals segregate Muslim and Hindu coronavirus patients...In what many are calling a case of "apartheid" during a global pandemic...made separate wards for Hindu and Muslim patients. It is a decision of the government".

The reality is that under the guise of COVID-19, India fanatic entities are pushing Indian Muslims out of informal sector jobs. Muslims are facing a new form of concerted, deliberate

speeches by Indian nationals accusing the Tablighi Jamaat of deliberately exacerbating the coronavirus pandemic as well as a crude tweet by a BJP MP on the sexual impulses of Arab women...it seems that the warnings of the Indian mission have fallen on deaf ears as the list of Indian ex-pats facing action over vile Islamophobic remarks on social media keeps getting longer. At least three more have been suspended after their offensive posts were brought to the attention of employers by social media users. The men join nearly half a dozen hate-mongers who have similarly landed in trouble in recent weeks".

In this regard, Al Jazeera wrote: "Did those who commit crimes against Muslims in India...think that Muslims will remain silent and do not move politically, legally and economically against them? a statement by the general

blogging site into a frenzy over a possible souring of ties between the world leaders. It also unfollowed the Twitter handle of Indian President Ram Nath Kovind, the Prime Minister's office, as well as, the Indian embassy in the US. And regarding the spread of COVID-19, WHO head of emergencies, Dr. Michael Ryan repeatedly said that "we are assured that this virus is natural in origin."

Notably, COVID-19 which has affected the entire world does not see race and religion, or borders before targeting any country. But, it is regrettable that in the pretext of coronavirus, Modi-led terrorist outfits BJP, VHP and RSS are leading Hindutva supremacists against Muslims in the occupied Kashmir and across India. In fact, it is a primary part of Modi's belief system to persecute the Indian Muslims. Nonetheless, Modi-led terrorism against the Muslims is, now, on 'international radar'.

INDIANS IRKED AFTER SUPERMAN COMIC CALLS KASHMIR 'DISPUTED TERRITORY'

Mr Kumar

A clip purportedly from DC's new animated film 'Injustice' is doing the rounds of social media and apparently for reasons no one saw coming.

In the viral clip, Indian Illegally Occupied Jammu & Kashmir (IOJK) has been rightfully portrayed as a disputed territory. DC superheroes Superman and Wonder Woman are seen destroying all military equipment in the region and

then declaring it an "arms-free zone". This viral clip has riled up several Twitter users in India, with many even tweeting with #AntiIndiaSuperman.

There are media reports saying that the two heroes are destroying Indian military infrastructure. The voiceover in the clip can however be heard as saying that Superman and Wonder Woman destroys 'every piece of military equipment' 'declaring an arms-free zone'. There is no apparent mention of India or Pakistan but Kashmir can be heard as being regarded as a 'disputed territory.'

Soon after the clip went viral on social media, it was met with heavy backlash from Indian fans. "DC fans in India, show some patriotism and cancel [Injustice]. This is hideous. Propaganda anti-India narratives should be busted," one person wrote on Twitter. Another added: "DC Comics, this is outrageous, Kashmir is [an] integral part of India, [so] stay out of it or get your market destroyed in India."

Another person wrote, "It's time to ban DC films in India."

"India is a land of peace and love. Kashmir is the Paradise of India. Shame on the Modern Day

Superman. He will now be called Coward Shameless Superman.

People from the world come and love India's Ideology," a Twitter user wrote. "Showing Kashmir a disputed region and showing Indian army as villain disgusting conspiracy from DC against India. Kashmir is and will always be an integral part of India. DC better removes this objectionable scene or be ready for a complete ban in India," wrote another user.

One more penned, "Apologise to India for your malicious propaganda against Kashmir or face the wrath of a billion plus Indians and trust our strength,

you will not be able to bear the loss."

One Twitter user wrote, "Westerners are now using animated movies to propagate the Anti India propaganda. These cheap stunts won't work. Kashmir is our integral part and we won't tolerate these offending attempts to malign us. DC Comics. Delete disputed scenes!"

There were several similar reactions.

DC is yet to respond to the backlash.

Have something to add to the story? Share it in the comments below.

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

विगत १५ वर्षको शासनाको सकस भोगेका हाप्रा लागि लोकतन्त्र सराप हो कि बरदान ? यो हाम्रै सामु खडा भएको यक्ष प्रश्न हो । यसको जवाफ हामी आफैले खोजुपर्छ, खोज सकिएन भने हामी आफै सङ्डकमा उत्रिएर त्याएको लोकतन्त्र हाम्रे लागि गलपासो बन्नेछ । हामी जीवन रोजने कि मृत्यु ? अब हामीले निर्णय गर्न बेला आयो । नेपालमा न बत्ती पाइन्छ, न पानी ? न औषधिमूलो छ, न न्याय ? अन्याय र अन्धकार, अपराधी र अराजकता नेपालको दीर्घरोग बन्न थालेको छ । के यही हो त नयाँ नेपालको भल्का र भुल्का ? यही नयाँ नेपाल हो भने लोकतन्त्र र गणतन्त्र नेपाल र नेपालीका लागि सराप साबित भयो ।

लोकतन्त्रमा त उज्यालो हुनुपर्ने हो । लोकतन्त्रमा त लोकले आनन्द अनुभव गर्न पाउनु पर्ने हो । लोकतन्त्रमा त लोकको आवाजको सुनवाई हुनुपर्ने हो । नेपाल लोकतन्त्रमा त प्रवेश गयो । तर, लोकको महिमा र गरिमाको साख गिराइयो । लोक नेता र दललाई सत्तामा उक्लने भन्याउमात्र साबित भए ।

जनतालाई दुःख दिने र आफु मोज गर्ने । हिजोको राजनीति यही थियो, यो गलत राजनीतिबाट नेपालले मुक्ति पाउने छाँट देखिएन ।

नेपालको राजनीति विदेशी मर्सिनरी

लोकतन्त्र सराप भयो कि बरदान ?

राजनीतिका रूपमा हिजो जरो गाडेको थियो, त्यही जरामा संविधान अधि र संविधान जारी भएपछिका सरकारले पनि जग हाल्यो र आफ्नो नेतृत्वको सरकारलाई पनि मर्सिनरी राजनीतिको हाँगो साबित गन्यो । गर्दैछ । पछिल्लो प्रकरण एमसीसी हो, यसैमा भन टड्कारो देखिने छ ।

इराकमा बुशले सद्दाम हुसेन पैदा गन्यो र उसलाई अधिनायकबादी बनायो । अन्तमा सद्दामलाई भूष्ठियाएर मार्नमा पनि अमेरिकाकै सकृयता रह्यो । बीन लादेन तैयार गर्ने अमेरिका हो, उसका सेनाबेनालाई हतियार उपलब्ध गराउने पनि अमेरिकन नै थियो । बिन लादेनपछि तालिवान उपर्यो, अफगानिस्तानमा तालिवानले सत्ता कब्जा गन्यो । निर्वाचित राष्ट्रपति दशै छाडेर भाग्युपर्यो । विश्वमा जित छन् आतङ्कवादी सबैको हतियारको स्रोत शक्ति राष्ट्र नै हुन् । यो कटु यथार्थभित्र किनबेचको राजनीति प्रभावकारी भइरहेको छ । कमजोरहरूले न देश भन्न पाए, न पहिचान । यही भूमरीमा नेपाल पर्दै गएको छ । विश्वमा उत्पन्न आतङ्क र सत्ता राजनीतिबाट भागेकाहरूका लागि नेपाल धर्मशाला बन्दै गएको छ । अफगानी समेत नेपाल निकासी भएबाट हाप्रा शासकले बुझुपर्ने हो । मर्सिनरीको कहाँ विवेक हुन्छ र बुझ्न् ?

अर्थात्, नेपाल सामरिक रणनीतिक भूमि बनिसकेको छ । चीन आर्थिक शक्ति बनेपछि र चीनले दायांबायाँ पाकिस्तान र उत्तरकोरियालाई आणविक शक्ति बन्न मद्दत गरेपछि अमेरिकाले भारतसँग आणविक सञ्चि गरेको छ । अमेरिकाको चाख नेपालमा बढ्नुको कारण विकास भने पनि तिब्बत र भारत नै हो । अब नेपालको चुरे पर्वतमा रहेको युरोनियमको भण्डार, पेट्रोल, तामाजस्ता खनिजको उत्खननमात्र होइन, चीन र भारतलाई तह लगाउने केन्द्र पनि नेपाल नै हुनेछ । नेपालमा अनेक थरिका किनबेचको मर्सिनरीहरू खडा हुनेछन् । ती मर्सिनरीहरू अरु नभएर ज्यादातर राजनीतिक दलभित्रबाट उत्पादन गरिने

छ । नेपालमा बढ्दो इसाइकरण भारत र चीन दुबैका लागि खतरनाक मिसाइल तैयार भइरहेको छ नेपालमा ।

सद्दाम, बिनलादेन, तालिवानीका मात्र होइनन, लेण्डुप अनुहारका छायाँहरू समेत नेपालमा देखिन थालिसकेका छन् । स्वयम् सत्तारुढ गठबन्धन दलहरू र रनभुल्लमा हो, यसैमा भन टड्कारो देखिने छ ।

प्रदेशसम्भका नेतालाई देशभित्रका, आफ्ना प्रतिद्वन्द्वी दलको चुक्ली लगाएर फर्किए । यस्तो परजीवी राजनीतिले सार्वभौमिकता कसरी बचाउँछ ?

अर्थात्, नेपाल ओडार युगमा प्रवेश गरेको छ । कसको अकर्मण्यता र माथिको माटो तल पुग्यो । धरहरा ठनकफे भाँचियो । यस्तैगरी जनकान्ति नभएसम्म नेपालको यो अन्धकार आदिमाल सुधनेवाला छैन । २१ शताब्दिमा नेपाल र नेपालीलाई ओडार युगमा प्रवेश गराउनेलाई जनताले चिन्न र तिनको ढाड भाँच जर्जरी छ । यसका लागि कसैलाई दोष दिएर र दोष अन्यत्र पन्छाएर राजनीतिक दलहरू पानीमाथिको ओभानो बन्न पाउने छैनन् ।

नम गणतन्त्र, गणतन्त्रका सारथी सबै भ्रष्टीकरणका साफेदार । राजनीतिकरणले गर्दा कानुन कमजोर भयो, राजनीतिकरणभित्रका किटाणुहरूको पहिचान गरी तिनलाई जनताले दण्डित गर्नुपर्छ । तिनलाई ठेगान नलगाउने हो भने नेपाल सुडान, नाइजेरिया, कंगोजस्ता असफल देशको पक्षिमा पुग्न धेरै समय लाग्ने छैन । सबै सत्तारस चुन्नमा व्यस्त छन् । सबैलाई सत्ता चाहिएको, भत्ता चाहिएको छ, देशको यो बिकराल समस्याप्रति कसैलाई चिन्ता र चासो छैन । अनि कसरी यो समस्याबाट मुक्त हुने अवस्था सिर्जना हुनसक्छ ?

समस्या संकट बनिसक्यो, सकटको थुप्रो लागेको छ । कतिपय राष्ट्रिय समस्याहरूका सम्बन्धमा राष्ट्रिय नीति बनाएर र राष्ट्रिय राजनीतिक एकता कायम गरेर समस्यासँग जुङ्नुपर्ने हुन्छ । प्रत्येक समस्याको समाधानका लागि सबै राजनीतिक दलहरूलाई एकै ठाउँमा राखेर जुङ्नुपर्ने दायित्व सरकारको हो । यो दायित्वबाट सरकार, प्रतिपक्षमात्र होइन, सिङ्गो सघेत समाजसमेत उदासीन छन् ।

नयाँ नेपालको नेतृत्व गर्न दलहरूले दिएको यो अन्धकार युगको उपहार जनताका लागि महोगो साबित भएको छ । नेता सचिने कि जनता जागरूक हुने, आजको राष्ट्रिय प्रश्न यही हो ।

● ● ●
नेपालमा न बत्ती पाइन्छ, न पानी ? न औषधिमूलो छ, न न्याय ? अन्याय र अन्धकार, अपराधी र अराजकता नेपालको दीर्घरोग बन्न थालेको छ । के यही हो त नयाँ नेपालको भल्का र भुल्का ? यही नयाँ नेपाल हो भने लोकतन्त्र र गणतन्त्र नेपाल र नेपालीका लागि सराप साबित भयो ।
 ● ● ●

देखिन्छन् । यिनीहरू विदेशीले मात्रा बढाउँदै लगेका चलखेलमा रसिन थालेका छन् । आत्माले नमाने पनि स्वार्थका बशमा परेका देखिन्छन् । अर्थात् नेपाली स्वाभिमान र स्वाधीनता दिनदिने खुम्चिन थालेको छ । यसको दोष हाप्रा जनप्रतिनिधि, त्रुद्धिजीवी, विवेक बोल्न नसक्ने नागरिक समाजले लिनुपर्छ ।

अचम्म छ, नेपाल ले बालादेशलाई विजुली बेचे कुरामा भारतले आफै किन्ने र भारतले निकासी गरेर वर्षको अरवौ दलाली खाने भएछ । छिमेकी फस्ट भन्ने भारतको यस्ता दलाल प्रवृत्तिमा समेत नेपाली राजनीति बोल्न सक्दैन । हुन त भारतसँग चिरिसिएको सम्बन्ध सुधार गर्न दिल्ली गएको प्रधानमन्त्री देजवाका दृत प्रकाश शरण महतले दिल्लीदेखि उत्तर

अदूरदर्दी राजनीतिको यो अन्धकार युग सुरु भएको हो ? आधुनिक नेपाल, कम्युटर युग, सञ्चारमा कान्ति, च्यानल टीभी, केबल जमाना, इनर्जी फर दी इन्जिन को घटदो अवस्था । स्वतन्त्रता जागरण । तर कहिल्यै उपनिवेश नबनेको नेपालमा, नयाँ नेपालको सुरुआत यही हो ? आदिमाल, आदि सम्भता, प्राचीनभन्दा पनि प्राचीनकालको अन्धकारमा बस्नुपर्ने, बाँच्नुपर्ने बाध्यता । अन्धो राजनीतिक किंकिटको ओडार, जहाँ उज्यालो छैन, नेपाल त्यस्तो अन्धकार कालखण्ड युगमा पुग्यो ।

अँध्यारो नेपालमा पराइका विषालु छायाँ हिँडने भए, हिसा र अपराध बढने भए । सुरक्षा हराउने भयो । बाहुबलको शासन चल्ने भयो । व्यभिचारले जरा गाडने भयो । कानुन व्यवस्थामा विचलन आउने

साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड
द्वारा प्रवर्द्धित
डीट ग्याँस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको भित्र बाहिर रवर कोट मै बीचमा स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल भएको सिलिण्डर
- कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तौलमा सोहै आना दुव्वक हुनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यादै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहातर भयर यकै पाटक मर्न सकै।

- अधियानवाणी

अभियान

सरपाठकीय

प्रधानन्यायाधिश काण्डमा पाँच दलिय गठबन्धन नै दोषी

राज्यका प्रमुख तिन अंग मध्येका व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायापालिका प्रमुख अंगहरू हुन यी तिनै अंगको काम करत्व्य र अधिकारलाई संविधानले नै सुरक्षित गरिदिएको हुन्। व्यवस्थापिका ससदले मुलुकलाई आवश्यक पर्ने कानुन बनाउने व्यवस्थापिका ससदले बनाएको कानुन अनुसार कार्यपालिकाले राज्य सञ्चालन गर्ने र व्यवस्थापिका ससदले बनाएको कानुन अनुसार कार्यपालिकाले राज्य सञ्चालन गरेको छ कि छैन भनेर न्यायापालिकाले त्यसलाई सुझ्य रूपमा हर्ने र कानुन अनुसार नभएको खण्डमा उसले सरकारका काम कारबाहीलाई नियन्त्रण गरी कानुनी शासनको सुनिश्चित तथा संविधानलाई जोगाउने महत्वपूर्ण भूमीका खेलपर्ने न्यायापालिका प्रमुख अहिले प्रश्नहरू को कठघरामा उभिन पुगेका छन्। यस्तो परिस्थिति सिर्जना हुन मुलुककै लागि दुभार्यको विषय समेत हो सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्याधिस अहिले चौतर्फी रूपमा आलोचनाका पात्र बनेका छन्। प्रधानन्याधिसले देशको कार्यकारी निकायमा भाग खोज्नुले राज्यका अंगहरूस्वीको शक्तिपृथकीकरणको सिद्धान्तलाई समाप्त पार्नेमात्र होइन स्वतन्त्र र सम्मानित अदालतको आदेश नै विरोधामास हुने मोडमा मुलुक पुगेको हुनाले नै पूर्व न्यायाधिसहरूले अग्रसरता लिन वाध्य भएका हुन्। पूर्व न्यायाधिश फोरमले स्वतन्त्र न्यायालयको गरिमालाई बचाई राख्न प्रधानन्याधिश चेलेन्द्र शमशेर राणालाई तत्काल निकास दिन आग्रह समेत गरेको छ। प्रधानन्याधिश राणा कै कारण अहिले यस्तो अवस्था सिर्जना भएको हुनाले अब उनैले निकास दिएर स्वतन्त्र न्यायालयलाई बचाउन पर्ने अवस्था देखिएको छ।

पूर्वन्यायाधिश फोरमले स्वतन्त्र न्यायालयको गरीमा, विश्वासनियता र जनआस्था संकटमा परेको भन्दै एक भएर उभिएका पूर्व न्यायाधिशहरूले न्यायापालिकाको पक्षमा उदारता देखाएर प्रधानन्यायाधिश राणाले मार्ग प्रशस्त नगरे संवैधानिक कर्तव्य पुरा गर्ने प्रतिनिधिसभालाई समेत आग्रह गरेको छ। प्रतिनिधिसभाले प्रधानन्यायाधिश राणालाई महाभियोग लगाएर हटाउने यो मात्र एक विकल्प रहेको छ। राणाले राजीनामा दिएर निकास दिएको खण्डमा महाभियोग लगाइरहनु पर्ने अवस्था रहदैन तर सत्ताधारी दल नेपाली काग्रेस, माझोबाबी केन्द्र र नेकपा एकीकृत समाजबाबी पार्टी तत्काल प्रधानन्यायाधिश राणालाई हटाउने प्रक्रमा देखिएका छैनन्। नेकपा एकीकृत समाजबाबी पार्टीलाई जिवनदान, सर्वोच्च अदालतले नै दिएको र देउवा सरकारले ससद चलिरहेको बेला ससदलाई छलेर दल विभाजन सम्बन्धी अध्यादेश ल्याएर नेकपा एमाले विभाजित गराईदिएको थियो। व्यवस्थापिकाका ससदका सभामसुख अग्रिम प्रसाद सापकोटाले नेकपा एमालेलाई विभाजन गराउने कार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका थिए भने सर्वोच्च अदालतले त तत्काल दिनुपर्ने निर्णय नै नदिई मुद्दाको पेशी चढाए पनि हेर्ने नभ्याईने भन्दै पछि धक्केलाई आएको थियो। सत्ताधारी दलकै कारण प्रधानन्यायाधिश राणा सत्ताधारी दलकै वलमा अधि वढाई आएका थिए। अब प्रधानन्यायाधिश राणाको विषय सत्ताधारी दलको मात्र नभएर आम जनतामा पुरोको हुनाले स्वतन्त्र न्यायालयको वकालत गर्ने राणाले राजीनामा दिनु नै उनको हित हुनेछ। संवैधानिक तथा वैधानिक विधिलाई लिएर राणामाथी उठेका विषयहरू नैतिक मामिला पनि हुन्। यस प्रकरणावाट राणालाई पनि छुट छैन। त्यही कारणले गर्दा प्रधानन्यायाधिश राणाले आफैले विवेक पुङ्याएर जतिसक्वादो चाडो निकास दिनु नै उपर्युक्त हुनेछ। न्यायालयलाई थप विवादमा पार्ने कार्यमा अब राणा लाग्नु उपर्युक्त दृष्ट सम्भैरु।

हुन सक्दैन ।
प्रधानमन्त्री शेरवहादुर देउवाले आफु प्रधानमन्त्री भएको द९ औँ दिनमा मन्त्रिपरिषदलाई पूर्णता दिला आफ्ना जेठान गजेन्द्र वहादुर हमाललाई मन्त्री बनाउन कोटा मानेको र आफुलाई प्रधानमन्त्री बन्न परमादेश दिएका हुनाले देउवाले प्रधानन्यायाधिश राणाको गुण तिर्नका लागि हमाललाई मन्त्री बनाएका भएपनि त्यसको व्यापक विरोध भए पश्चात हमालले मन्त्री भएको ४८ घण्टा तपुगदै राजीनामा दिन वाध्य भए । हमालले राजीनामाको पछि प्रधानन्यायाधिश राणाले आफुलाई दोष लगाउनु भन्दा मन्त्री बनाउने व्यक्तिलाई किन मन्त्री बनाएको भनेर प्रश्न सोधनुर्ने अभिव्यक्ति समेत दिएका थिए । सर्वोच्च अदालतमा विभिन्न प्रकारका राजनैतिक, सम्बैधानिक लगायतका मुद्दाहरू दर्ता भएका छन् । गत पुष्पमा दर्ता भएको सम्बैधानिक अंगको नियुक्तिका मुद्दाहरू पेशी सम्म चढेका छैनन् । तत्काल तिणिर्य दिनपुर्वे मुद्दाहरू समेत पेशीमा नचाढाईनुले गर्दा राणाको नियुक्ती माथी प्रश्न गर्ने ठाउँ रहेको छ । उच्च अदालतमा न्यायाधिसहरू नियुक्ती गर्दा राणाले आफ्ना आशोपासे र आफुलाई शुभलाभ गराउनेहरूलाई नियुक्ती गरिएको आरोप राणा माथी लादै आएको छ । यी सबै कारणहरूले गर्दा र स्वतन्त्र न्यायालयको अस्तित्व वचाई राख्न पनि राणाको राजीनामा अनिवार्य भाको छ ।

देउवा सरकारलाई सत्तामा पुऱ्याउने परमादेश दिएकै कारण काग्रेस प्रधानन्यायाधिश माथी तत्काल महाभियोग लगाउने पक्षमा देखिएको छैन भने माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादी पनि यहि कार्तिक १५ गते सर्वोच्च अदालतबाट हुने सुनुवाई र त्यसपछिका महत्वपूर्ण सुनुवाई पछि सात्र के गर्ने भन्ने पक्षमा उभिन सक्छन्। ठीक त्यही समयमा प्रधानन्यायाधिश राणा पूर्व प्रधानन्यायाधिशहरूको शरणमा पुगेका छन्। वहालबाटा प्रधानन्यायाधिश पूर्व प्रधानन्यायाधिशहरूको शरणमा पुगेर आफुलाई सहयोग गरिदिन अनुनय विनय गरेको सायद यो तै पहिलो पटक होला। प्रधानन्यायाधिश राणालाई केही दिन पहिला भेटन पुगेका माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले समेत राणालाई आफु र सरकारले सबैदो सहयोग गर्ने र त्यस्को बदलामा राणाले आफुले भनेको स्वीकार गर्नु पर्ने सल्लाह दिएका भएपनि पूर्वन्यायाधिशहरूको फोरमले त्यसलाई असफल पारिविएको हुनाले अब राणाले राजीनामा दिएर तिकास दिन तै उचित हुन्छ भन्ने हामीले ठाकेका छौं।

आफैले खनेको खाल्डोमा परे प्रधानन्यायाधिश राणा

• देवेन्द्र चुडाल

devendrachudal@gmail.com

नदिए आगामी उनीहस्तको कदम वहिष्ठा
सम्म पुग्न सक्छ । इजालसमा न्यायाधिश
नवस्तु एक किसिमको इजालस वहिष्ठाकार
हो । सर्वोच्च अदालत बारले पनि अदालत
नेतृत्ववाट सिजित विश्वासको संकटका कारण
न्यायसम्पादनको काम कारवाही ठप्प भए
र त्यसले गर्दा नागरिकको न्यायिक हक्क
प्रचलनमा गम्भीर असर परेको वताएको छ
सर्वोच्च वारले पनि प्रधानन्यायाधिश राणा न्याय
प्रशासन सञ्चालनमा पूर्ण रूपमा असफल
असक्षम रहेको भन्दै उचित निकासका लागि
पार्षदान्तर गर्दा अन्तात यसेको छ । सर्वोच्च

मागप्रशंसत गन आव्हान गरका छ । सवा
बारका सचिव ऋषिराम घिमिरेले सर्वोच्च वार
इतिहासमा पहिले पटक यस्तो कठोर निन
लिनु परेको अवस्थामा पुगेको वताएका छन् ।
यसरी मुलुकभरका कानुन व्यवसायीकहरू
साभा संगठन नेपाल वार र सर्वोच्चको वार
समेत प्रधानन्यायाधिश राणाको राजीना
माग गरिसकेको र चौतर्फी रूपमा राजिना
माग गरिएको हुनाले प्रधानन्यायाधिश राण
न्यायालयको गरीमा स्वतन्त्रता र जनताल
न्यायको पक्षमा विश्वास दिलाउन प
राजीनामा दिर्झन आवश्यक रहेको छ ।

राजीनामा दिस्तु आवश्यक रहका छ ।
नेपालको इतिहासमा यस भन्दा अ-
पनि दुई जना तत्कालीन प्रधानन्यायाधिशहर
राजीनामा दिएका छन् । २०२७ सालमा
तत्कालीन प्रधान न्यायाधिश भगवती प्रसा-
सिंहले राजीनामा दिएका थिएभने त्यसै ग-
त्कालीन प्रधानन्यायाधिश अनिलद्व प्रसा-
सिंहले पनि राजीनामा दिएका थिए । केवल
न्यायाधिशहरले समेत राजीनामा दिए
इतिहासमा साक्षी रहेको छ । न्यायलय
नेतृत्व गर्न असक्षम भएर पदमा वसिरहनु भन्न
राजीनामा दिएर आफ्नो बचेखुचेको नैतिक
जोगाउनु नै प्रधानन्यायाधिश राणाका लागि

उपयुक्त मार्ग हुनसक्छ । प्रधानन्यायाधि
राणा विभिन्न काण्डमा मुछिएका समाचार
प्रकाशित हुदै आएका छन् । कार्यपालिकारे
कोटा मार्गेका जस्ता गम्भीर आरोप उनीभास
लादै आएका भएपनि पछिल्लो समयमा उ
आफै संकटको धेरामा तानिएका हुन् ।

आपका सकाटका वराना तानिएका हुन् ।
रासैहीचमा चाउ ज्ञना पर्वत पधार्ज्ञायायाद्धिश्वा

प्रष्टचारमा संलग्न भएको दावी गरेका छन् भने पूर्व न्यायाधिश फोरमले पनि प्रधानन्यायाधिश राणालाई राजीनामा दिन माग गर्दै यदि राजीनामा नदिए ससदवाट महाअभियोग लगाउन माग गरेको छ । यस अघि पनि तत्कालीन प्रधानन्यायाधिश गोपाल पराजुलीको जन्म मितिको वारेमा विवाद चर्किदा २०७४ सालमा फागुन २९ र ३० सर्वोच्च अदालतका ८ जना न्यायाधिशहरूले प्रधानन्यायाधिस पराजुलीले तोकेको इजालसमा वस्तु अस्तीकार गरेका थिए । त्यसबेला अहिलेका प्रधानन्यायाधिश रहेका राणा सहितका ८ न्यायाधिशहरूले पराजुलीलाई निकास दिन आग्रह गरेका थिए । अहिले सर्वोच्च अदालतका न्यायाधिश नेपाल वार र सर्वोच्च वार सबैले र सार्वजनिक रूपमा समेत प्रधानन्यायाधिश राणाको माग भएको छ । अब समस्या अभ्य जटिल हुन नदिन राणाले राजीनामा दिनुवाहेक अर्को विकल्प देखिएको छैन । राणाले राजीनामा नदिएको खण्डमा नेपाल वार र सर्वोच्च वारले समेत विष्वास गर्न सक्ने र कर्मचारीहरूले काम रोक्न सक्ने सम्भावना बढेर गएको छ । विवादित प्रधानन्यायाधिसले तोकेका न्यायाधिशहरूले हाम्रो मुद्दा नहेरीयोस् भन्न सक्ने अवस्था सेवाग्राहीमा आएको खण्डमा त्यसले अर्को संकट नित्याउडने भएकाले गर्दा पनि प्रधानन्यायाधिश राणाले नै अब विवेक पुऱ्याएर राजीनामा दिनु नै उचित विचार नहोस् ।

विकल्प हुन सकछ ?
मुलुकका प्रमुख तिन अङ्ग व्यवस्थापिका,
कार्यपालिका र न्यायपालिका प्रमुख हुन् ।
व्यवस्थापिका ससद अबरुद्ध भईरहेको छ ।
ससदले राम्रोसँग काम गर्न सकेको छैन ।
न्यायपालिका प्रमुखमाथि अनेक आरोप लाग्दै
आएको भएपनि कार्यपालिका प्रमुख अर्थात
कार्यकारी प्रधानमन्त्री र पाँच दलिय गठवन्धन भने
अहिले मौन रहेको छ । तिनै राणाको जोडवलमा
सर्वोच्च अदालतको सम्बेदानिक इजालसले
परमादेश दिएर २८ घण्टाभित्रा प्रधानमन्त्रीमा
नियुक्ति गर्न आदेश दिने प्रधानन्यायाधिश माथी
भ्रष्टाचार, सौदावादी, न्यायपालिका सञ्चालनमा
असक्षम भएको आरोप न्यायाधिशहरूले नै लाउदै
आएका भएपनि नत सरकार प्रमुख वोलेका
छन् नत पाँच दलिय नेताहरू नै आखिरी किन
उनीहरूको मुख वन्द भएको छ त ? सत्ताधारी
दल नेपाली कांग्रेसका प्रवक्ता विश्वप्रकाश शर्मा
अरु विषयमा प्रश्न उठानसाथ विज्ञप्ति निकाल्ने
गर्दथे तर अहिले उनी समेत मौन बसेका छन्
भने सधीय ससदको प्रमुख प्रतिपक्षी दलगत
स्वार्थलाई हेरेर दलहरू प्रधानन्यायाधिश राणालाई
नै बचाउन त लागि परेका छैनन् भन्ने प्रश्न
पारेका तरेका रूप ।

समत उठका छन् ।
अहिले पनि सर्वोच्च अदालतमा सरकार विरुद्ध र राजनीतिक दलका नेताहरू विरुद्ध मुद्दाहरू विचाराधिन रहेका छन् । नेकपा एकीकृतका अध्यक्ष माधव नेपाल र जसपाका राष्ट्रिय परिषेद अध्यक्ष डा. वावुराम भट्टराईका विरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा विचाराधिन रहेको र त्यस्को सुनुवाई यहि १५ कार्तिकमा हुने भएकाले गर्दा पनि उनीहस्समेत राणाकै पक्षमा रहेका हो कि भन्ने प्रश्न समेत जनताले गर्न थालेका छन् । अध्यादेश ल्याएर नेकपालाई विभाजन गराईएको मुद्दा समेत अदालतमा रहेको र नेकपा एमालेले माधव नेपाल सहितका तत्कालीन १४ सासदलाई कारवाही गरी पार्टीबाट निष्काशन गरेको मुद्दा पनि अदालतमै विचाराधिन रहेको छ । यदि प्रधानन्यायाधिश राणालाई हटाएको खण्डमा सर्वोच्चको नेतृत्वमा आउने व्यक्तिले सरकारले भने अनुसार निर्णय नगरी दिने डर भएकाले गर्दा नै सत्ताधारी दलहरू मौन वसेको आशंका जन्मिएको छ । यदि होइन भने न्यायलयको सर्वोच्च निकायमा यति ढूलो समस्या आउँदा र पूर्व प्रधानन्यायाधिश र पूर्वन्यायाधिश फोरम, नेपाल बार, सर्वोच्च बार लगायत अन्य क्षेत्रबाट प्रधानन्यायाधिशको राजिनामा माग भइरहदा राजनीतिक दल र सधीय ससद मौन रहनुको अर्थ के ? प्रधानन्यायाधिश राणाले राजीनामा नदिएको खण्डमा के ससदले उनीमाथि महाअभियोग लगाउने हिम्मत राख्न सकछ ? महाअभियोगका लागि ससदले प्रकृया अगाडी बढाउने हो भने तत्कालै राणाले राजीनामा दिनसक्ने सम्भावना भएपनि ससदले आफ्नो भूमिका किन निभाउन सकेको छैन । त्यसैले भन्न सकिन्छ संसद पनि असफल भयो भनेर ।

अधोगतितर्फ गठबन्धन सरकार

रश्मी आचार्य

परमादेशस्थी अस्त्रबाट बनेको गठबन्धन सरकारको जन्म नै अप्राकृतिक तवरले भएकाले यसले नयाँ आशा जगाउने सम्भावना सुरुदेखि नै थिएन। एक सय दिनका सरकारको गति हेर्दा तीव्र दरमा यो अधोगतिमा छ। मूलतः जयसिंह धामी प्रकरणमा सरकारको उदासीनता, दलविभाजनसम्बन्धी अध्यादेश ल्याएर एमाले विभाजन गर्ने षड्यन्त्र, न्यायालयको भाग छुट्याएर मन्त्रिपरिषद्, विस्तार, विकास आयोजनाहरूको बजेट कटौती र मोतीपुर गोलीकाण्डलगायत घटनाले गठबन्धन सरकारको मुख्यन्डो नराम्रोसँग उघारिदिएको छ।

हुन त, यसअघि नै चारपटक सरकारको नेतृत्व गरेका शेरबहादुर देउवाको टर्याक रेकर्ड गतिले छैन। त्यसैले पनि उनकै नेतृत्वमा बनेको गठबन्धन सरकार अधिलाभन्दा गतिले हुने कुनै गुन्जायसै थिएन। यसपटक ती अधिला रेकर्डलाई समेत माथ दिने दिशामा उनी अग्रसर देखिन्छन्। सय दिनको 'हिन्मुन पिरियडमै सरकारको रेकर्ड ऋणात्मक अर्थात् निराशाजनक देखिएको छ। न सरकार राम्रोसँग चलेको छ, न त संसद् नै। न त विदेश सम्बन्ध नै राम्रो बनेको छ, न त घरेलु राजनीतिले नै स्पष्ट दिशा लिएको छ। जातातै भद्रगोल, बेथिति, मनोमानी र कुसंस्कार हावी भएको छ। जनस्तरमै देउवाभन्दा ओली ठीक रहेछन् भन्ने बहस पुनः सुरु भएको छ।

काग्रेस नेता मीनेन्द्र रिजाले 'सरकार कसरी चलाउनुपर्छ हामीले देखाउँछौं' भनेको सय दिन नपुग्दै सरकार कसरी चल्दै रहेछ, जनताले राम्रोसँग देखन पार। यहाँभन्दा बढी यो सरकारसँग आशा गर्नु पनि बेकार छ भन्ने सन्देश सय दिनको प्रगति विवरणले नै देखाइसक्यो। चौबीस घन्टा पनि टिक्न नसकेको 'जेठान मन्त्री प्रकरण' सेलाउन नपाउँदै सम्भी राजदूतको प्रकरणको हस्को आएको छ। जति दिन यो सरकारको आयु लम्बिंदै जानेछ, त्यति-त्यति अनौठा परिघटना पटाक्षेप हुने अनुमान लगाउन अब कुनै कठिनाइ छैन। हुने बिरुवाको चिलो पात नहुने बिरुवाको खसो पात भनेभैं सय दिनमै बग्रेती खसा पात देखिएका छन्। खसापाते बिरुवामा फल लाग्ने कुनै गुन्जायस नै छैन।

निर्णय र नियत दुवै खराब : जनादेशलाई विस्थापन गरेर परमादेशबाट सरकार बनाउने निर्णय अर्थात् फैसला मात्रै खराब थिएन, त्यसमित्र लुकेको नियत त्योभन्दा खराब थियो भन्ने यथार्थ जेठान मन्त्री प्रकरणले सप्रमाण बोलेको छ। यस मागिलामा गैरसासदलाई मन्त्री बनाइएको विषय प्रधान होइन, न्यायालयले कार्यापालिकामा भाग खोजेर प्रणाली नै ध्वस्त बनाउन खोजेको सवाल नै मुख्य चासो र चिन्ताको विषय हो। यस्तो नियतको उपचार सम्बन्धित पात्रले राजीनामा दिएर मात्रै दुर्लिङ्गेन। शासन व्यवस्था, प्रणाली र लोकतन्त्रको अधारभूत मान्यतालाई ठाडै चुनौती दिने यस्ता

कैयाँ सवाल तुलनात्मक रूपमा संसद् विघटनजस्तो राजनीतिमिश्रित मुख्यभन्दा पैचिला र संवेदनशील छन्। न्यायालयले फैसलासँग मन्त्री साट्ने र राजदूतको सौदाबाजी गर्ने परिपाठी भनेको ज्यादै खराब मानिएको 'साला मोडेल'मा पनि नआपानाइने भद्र रूप हो। यसलाई केवल एउटा सामान्य निर्णयका रूपमा मात्र लिइयो भने त्यसले सिर्जना गर्ने दूरगामी असर आजको भन्दा पनि भयानक हुनेछ। यसकारण परमादेश र यससँग नेक्सस जोडिएको जेठान मन्त्री बनाउने परिपूरक निर्णय उच्च तहको विषालु कदमका रूपमा दर्ज गरिनुपर्छ।

नेपाली युवक जयसिंह धामी महाकाली तर्दै गर्दा भारतीय एसएसबीले तुइन काटिर्दिंदा उनी बेपता भएको घटनामा सरकारको उदासीनता र निरीहता इतिहासकै सबैभन्दा कमजोर देखियो। आफ्ना नागरिकको सुरक्षामा समेत एक शब्द बोल्न नसक्ने, नेपाली भूमिमाथि विदेशी सैन्य हेलीकोप्टर खुल्मखुल्ला उड्दासमेत असहमति जाहेर गर्न नसक्ने सरकारको कारण नेपालीको स्वाभिमान र स्वाधीनतामा आँच पुगेको छ। सरकार नबोल्दा देशकै सार्वभौमिकतामाथि प्रश्न उठ्ने यस्ता संवेदनशील सवालमा खेलाँची गर्नु अक्षम्य भूल हो। देश र जनताको सवाल जहिलेसुकै सरकारभन्दा माथि हुन्छ। सरकार अस्थायी हो, देश र जनता स्थायी हुन्। देश र जनताको भलाइ, हित र सरकारका लागि आवश्यक पर्ने सरकार संवेदनशील सवालमा मूकदर्शक बनेपछि त्यस्तो सरकार हुनु र नहुनुमा तात्पर्य भिन्नता रहेदैन। सयदिने यात्राले भनिसक्यो, यो सरकारको जनता र देशसँगको सम्बन्ध प्रामाणिक तवरले नै

टुटिसक्यो। सरकार र जनताबीच पुर्न नसकिने खाडल परिसक्यो। संविधान भन्छ, भूमिहीनहरस्लाई कानुन बनाएर जग्गा देऊ तर गठबन्धन सरकारले त्यो प्रक्रियामा रहेको आयोग नै विघटन गरेर ठीक उल्टो बाटो रोज्यो। जग्गा प्राप्त गर्ने मुख्यमा पुगेका हजारौं भूमिहीन, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको संविधान प्रदत्त हकमाथि उसले डोजर लगाइयो। रूपन्देहीको मोतीपुरमा गोली नै चलाएर निरीह जनताको ज्यान नै लिइयो। मोतीपुर गोलीकाण्ड गठबन्धन सरकारको

चरित्रसमेत प्रदर्शन गरेको छ। यसरी विकासविरोधी, जनविरोधी र देशविरोधी पथमा स्वर्णपदक नै पाउने गरी देउवा सरकार द्रुत गितिमा ओरालो लागिरहेको एक होइन, अनेक तथ्यहरूले बताइरहेका छन्।

एकतर्फ राजनीतिक स्थिरताको बहस उराल्ने, तर व्यवहारमा भने संसदको सबैभन्दा ढूलो दल विभाजन गर्ने कुत्सीत मनसाय राखेर दल विभाजनसम्बन्धी अध्यादेश ल्याउने यी दुई परस्परविरोधी काम सँगसँगे भएका छन्। यही विरोधाभासको विचित्र रूप देउवा सरकारले देखाएको

● ● ●
जयसिंह धामी प्रकरणमा गरम्भीर उदासीनता, दलविभाजनसम्बन्धी अध्यादेश ल्याएर एमाले विभाजन गर्ने षट्यन्त्र, न्यायालयको भाग छुट्याएर मन्त्रिपरिषद् विस्तारजस्ता घटनाले गठबन्धन सरकारको मुख्यन्डो नराम्रोसँग उघारिदिएका छन्।
● ● ●

निधारमा पोतिएको कलंकको टीका हो। भूमिहीनलाई जग्गा दिनु त कता हो कता, उल्टै ज्यान नै लिने सरकारी रबैयाको जति निन्दा गरे पनि अपुग नै हुन्छ। त्यति मात्रै होइन, कोभिडको चरम उत्क्रष्टकालमा समेत नरोकिएको विकास निर्माणको यात्रामा वर्तमान सरकारले भाँजो हाल्नु अर्को विड्म्बनाको विषय हो। देशभरका करिब चौधू सय बाटाहरूमा परेको बजेट कटौती गरेर देउवा सरकारले विकासविरोधी

छ। एमाले विभाजन गर्ने प्रयोजनले नै अध्यादेश आएको पुष्टि भएकाले यस सरकारको डिएनएमै समस्या छ भन्ने स्पष्ट भएको छ। एकतर्फ प्रदेश-प्रदेशमा मन्त्रीको संख्या थपेर सरकारी खर्चको बोझ बढाउनु र अर्कोतर्फ विकास बजेट काटिनुले सरकारको ध्यान कहाँ हुन्ने छ भन्ने छर्लगै देखिएको छ। दल फोरेर अस्थिरता निम्त्याउने, मन्त्रालय थपेर खर्च बढाउने, विकास बजेट काटेर समृद्धिको पथमा तगारो हाल्ने, गलत

अभ्यास थालेर प्रणाली भत्काउने र परिवर्तनविरोधीलाई खेल्ने जमिन दिने बाटोमा देउवा सरकार मरिमेटेर लागेको छ। यसर्थ, यो गलत कोर्सको करेक्सन नै आजको मुख्य चुनौती हो।

एकपटक होइन, चार-चारपटक परीक्षण भइसकेका र धेरैपटक अक्षमताको बिल्ला भिरिसकेका शेरबहादुर देउवाजस्ता पात्रका लागि पाँचपटक प्रधानमन्त्री हुने बाटो खुल्लै रहनु आजको अवस्था निम्तिनुको अर्को महत्वपूर्ण कारण हो। वर्तमान सरकारको सायदिने समीक्षा गरिरहँदा यो पाटोलाई समेत विर्सन मिल्दैन। यसर्थ, अब विगतको अभ्यास, विद्यमान कानुन, निर्वाचन प्रणाली, कार्यकालगायत सवालमा तार्किक निष्कर्षमा पुग्ने गरी बहस चलाउन जरूरी भइसकेको छ।

जस्तो कि कार्यकालको सवालमा कुनै पनि व्यक्ति राष्ट्रपतिमा एकपटक, प्रधानमन्त्रीमा दुईपटक र मन्त्रीमा तीनपटकभन्दा बढी जिम्मेवारीमा रहन नमिल्ने कानुन बनेको भए देशको समय यसरी बर्बाद हुने थिएन कि? यसर्थ देउवा सरकारका अधोगतिको गर्भीर समीक्षासँगसँगे सुसंस्कृत राजनीतिक संस्कृति निर्माण र प्रणाली विकासका लागि अब नयाँ शिराबाट बहस थाल्न जरूरी भइसकेको छ। यो बहस थाल्न जति ढिलो हुनेछ, देशलाई थला पार्ने कुर्कम्बको खेती भन्न-भन्न मौलाउने निश्चित छ। देउवा सरकार देशका लागि साधक नभई बाधक बनेको अनेकै घटनाक्रमले पुष्टि गरेकाले देशमा उन्नत स्तरको प्रणाली विकासको ढोका खोल्नका लागि पनि शीघ्र उचित विकल्पमा जानु नै सबैका लागि श्रेष्ठकर हुनेछ। (नयाँ पत्रिका)

Every game. Everything about the game.

Sabai Khel

www.sabaikhel.com
info@sabaikhel.com
For Advertisement: sabaikhel@gmail.com

'रोग लाग्नै नदिनु, प्रयत्न तपाईंको केही भए, उपचारमा साथ दिने वाचा हाम्रो'

रु. ५० लाख सम्म घातक रोगहरूको उपचार खर्च*

फोक्सो रोग	पार्किन्सन्स रोग	क्यान्सर	पैंग अंधोपन	क्रोमा	महाधमी शल्यांकिया	परिलो दूर्घात
चेट सिएबिनि	पूल्मरो धम्मो रक्तचाप	बोन म्यारो प्रत्यारोपण	अल्जाइमर	माइक्रोस्कोपिक	मर्टिपल स्लेरोसिस	तेश्रो डिग्रिमा-पोल्को
मूलता	कलेजा	अंग पक्षधात	मामोला	प्रत्यारोपण	प्रानकिया	मट्का

नेपाललाइफ इन्स्योरेन्स क. लि.

फिल्मिक जीवन अनुद्य छ...

एमालेको अधिवेशन र आन्तरिक जनवाद

प्रेमराज सिलदाव

लोकतन्त्रका विश्वव्यापी मान्यता र बहुदलीय प्रतिस्पर्धात्मक राजनीतिक मूल्यानुसार कमिटीमा लोकतान्त्रिक तवरबाट छलफल हुने तथा विचार राख्न पाउने स्वतन्त्रतालाई मूलतः कम्युनिस्ट पार्टीहरू 'जनवाद' भन्ने गरिएको छ। नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी एमालेमा हालै सम्पन्न भएका देशभरका वडा अधिवेशन तथा पालिकाहरूका सबैजसो सदस्य सर्वसम्मत निर्वाचन विधिबाट चयन गरिएका छन्। एमालेले आफ्नो राजनीतिक सिद्धान्त र दर्शन 'जनताको बहुदलीय जनवाद' हुने भनेको छ। 'जनताको बहुदलीय जनवाद' पदावलीले बदलियो विश्व परिस्थितिमा आएका प्रजातन्त्रका आधारभूत मूल्य एवं मान्यताहरूलाई स्वीकार गरी प्रतिस्पर्धा र जनताको मतको समर्थन लिएर राज्य सत्तामा पुग्ने भन्ने अर्थालाई नै संकेत गर्छ। बहुदलीय जनवाद सारमा आवधिक निर्वाचन, दलीय प्रजातन्त्र, स्वतन्त्र निर्वाचन, विधिको शासन, सविधानवादका मूल्य र मान्यता, मानवअधिकार, स्वतन्त्र न्यायालय र सारमा जनताको लोकतन्त्र हो।

देशको सघीय संसद, प्रदेश र स्थानीय तहमा बलियो उपस्थिति भएको प्रमुख दल एमालेको १०३० राष्ट्रिय महाधिवेशन आगामी मंसिर १०-१२ चितवनमा हुन गइरहेको सन्दर्भमा सम्पन्न वडा र पालिका अधिवेशनमा बढी अभ्यास गरिएका 'सर्वसम्मत विधिको नेतृत्व छनोटको तरिकालाई लिएर एमालेभित्रै र बाहिर सार्वजनिक चर्चा र परिचर्चा भइरहेका छन्। निर्वाचन भन्नेवितकै सामान्यतः भोट हाल्ले र प्रतिनिधिहरूको चयन भन्ने अधिकाशको दिमागमा आउने गर्छ। भोट गर्ने विधि सासार्हमा बढी प्रचलनमा आएको र सर्वस्वीकार्य विधि हो। यद्यपि, सर्वसम्मत र मनोनयनका विधिसमेत प्रचलनमा रहेकै विधिहरू हुन्। अमेरिकी राष्ट्रपति जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित भएर आउने भए पनि उनका मन्त्रीहरू (स्टेट सेंट्रेटरी) भने राष्ट्रपति आफैलाई अनुकूल लागेका व्यक्तिहरू मनोनयन हुने गर्छन्। यसैगरी, सर्वसम्मतिको विधिबाट प्रतिनिधिहरूको छनोट अर्को स्वीकार्य र प्रवर्चित विधि हो। भएका आकाशी वा उम्मेदवारहरूमध्यमा र मतदान गर्न योग्यता पुगेका मतदाताहरूको एउटै स्वर तथा समर्थनबाट आउने प्रतिनिधि वा नेतृत्वलाई सर्वसम्मितिबाट आएको मान्युर्ने हुन्छ।

एमालेका वडा र पालिकास्तरमा भएका पार्टीको आन्तरिक निर्वाचनमा अधिकाश स्थानहरूमा सर्वसम्मत भई निर्वाचित भएर आएका छन्। केही स्थान र पदमा भने निर्वाचनका अन्य विधिबाट समेत नेतृत्व चयन भएको छन्। उल्लेखित निर्वाचनका विधिहरूको चयन भएको छनोट गर्ने गरिएको छनोट गर्ने अर्को तरिका हो। कुनै एउटै पदमा एकभन्दा बढी आकाशी भएको र सबैको लगभग एकै खालको अवस्था तथा हैसियत भएमा गोलाप्रथाबाट पनि नेतृत्वको छनोट गर्ने गरिएको छ। एमालेका उल्लेखित अधिवेशनमा भएको सर्वसम्मतिको निर्वाचन विधिलाई लिएर विभिन्न टीका-टिप्पणी आएका छन्, आउँदै छन्। कतिपयले सर्वसम्मितिबाट नेतृत्व चयनको विधिलाई अध्यक्ष केपी ओलीलाई बलियो बनाउन अपनाइएको 'तरिका' भनी आलोचना गरेका छन्। ओली पक्षको तर्कानुसार पार्टीमा विगतमा भएका विग्रह, बेमेल, गुटगत प्रवृत्ति, आराजकता र समूह हावी हुने विधि र तरिकाले पार्टी तथा संगठनलाई घाटा भएकाले केन्द्रदेखि वडासम्म सर्वसम्मतिको अभ्यास गरिएको हो। वास्तवमा सर्वसम्मति लोकतन्त्रको उन्नत विधिहार्दि पक्कै हो। सर्वसम्मतिको अभ्यासलाई अर्को अर्थमा आन्तरिक जनवादको उच्चतम अभ्यास पनि भन्ने गरिएको छ।

एमाले कम्युनिस्ट पार्टी भए पनि जनताको बहुदलीय जनवाद (जबज) लाई उसले आफ्नो राजनीतिक सिद्धान्त मानेको छ। लेलिनादी संगठनात्मक सिद्धान्तद्वारा सञ्चालित संगठनमा जनवादी केन्द्रीयतालाई बढी नै अभ्यास गर्ने गरिएको पाइन्छ। केन्द्रीयताले तल्लो कमिटी माथिल्लो कमिटीको मातहत हुने, निर्णय

भइसकेको कुरा कसैलाई चित नबुझे पनि मान्यैपर्न, व्यक्ति कमिटीको मातहत हुने र निर्णय भएको कुरा लागू गर्न नचाहने व्यक्तिलाई कमिटीको बैठकले आवश्यक कारबाही पनि गर्न सक्ने जस्ता प्रचलनलाई एमालेको संगठनमा केन्द्रीयता भर्निंदै आएको छ। बढी केन्द्रीयता लागू भएमा फेरि निर्कुशता हावी हुन पुग्छ। विगतमा केन्द्रीयताको सिद्धान्तनुसार आधिवेशनको हलमा आएका प्रतिनिधिहरूका बीचमा पटक-पटक र तह-तहमा अनेकांपटक छलफल हुनुले एमालेमा आन्तरिक जनवादको पक्षलाई निषेध नगरी लोकतान्त्रिक अभ्यास भइआएको हो। जनवादले आन्तरिक लोकतान्त्रिक अभ्यासको संकेत गर्न भएकाले यसो भएन भने लोकतन्त्रको आत्मा मर्न पुग्छ। अर्को, सहमति र सर्वसम्मतिको नाममा आन्तरिक जनवादमाथि रोक लगाउने र बन्देज गर्ने प्रयास गरियो भने त्यसले स्वीकार्यता नपाउने अवस्था हुन्छ। स्वीकार्यता नभएको राजनीतिक नेतृत्वप्रति आन्तरिक अपनत्व बन्ने सक्दैन। कार्यकर्ता र जनताले स्वीकार नगरेको नेता जगविनाको घर समान हुन पुग्छ। राजनीतिक पार्टीको जग र आधार जनता र कार्यकर्ता नै हुन्। एमालेको सन्दर्भमा हेर्दा अन्य पार्टीको तुलनामा जनवादको सर्वोत्तम अभ्यास भएको देखिन्छ। वडादेखि क्षेत्र

सर्वाधिक बलियो विकल्प भएको सहजै आकलन गर्न सकिन्छ।

हालै सम्पन्न भएका स्थानीयस्तरका अधिवेशनले एमालेमा आन्तरिक लोकतन्त्रको अभ्यास भने भएको छ। सर्वसम्मतको प्रयासमा अधिवेशनको हलमा आएका प्रतिनिधिहरूका बीचमा पटक-पटक र तह-तहमा अनेकांपटक छलफल हुनुले एमालेमा आन्तरिक जनवादको पक्षलाई निषेध नगरी लोकतान्त्रिक अभ्यास भइआएको हो। जनवादले आन्तरिक लोकतान्त्रिक अभ्यासको संकेत गर्न भएकाले यसो भएन भने लोकतन्त्रको आत्मा मर्न पुग्छ। अर्को, सहमति र सर्वसम्मतिको नाममा आन्तरिक जनवादमाथि रोक लगाउने र बन्देज गर्ने प्रयास गरियो भने त्यसले स्वीकार्यता नपाउने अवस्था हुन्छ। स्वीकार्यता नभएको राजनीतिक नेतृत्वप्रति आन्तरिक अपनत्व बन्ने सक्दैन। कार्यकर्ता र जनताले स्वीकार नगरेको नेता जगविनाको घर समान हुन पुग्छ। राजनीतिक पार्टीको जग र आधार जनता र कार्यकर्ता नै हुन्। एमालेको सन्दर्भमा हेर्दा अन्य पार्टीको तुलनामा जनवादको सर्वोत्तम अभ्यास भएको देखिन्छ। वडादेखि क्षेत्र

● ● ●
देशको सघीय संसद, प्रदेश र स्थानीय तहमा बलियो उपस्थिति भएको प्रमुख दल एमालेको १०३० राष्ट्रिय
महाधिवेशन आगामी मंसिर १०-१२ चितवनमा
हुन गइरहेको सन्दर्भमा सम्पन्न वडा र पालिका
अधिवेशनमा बढी अभ्यास गरिएका 'सर्वसम्मत विधि'को नेतृत्व छनोटको तरिकालाई लिएर एमालेभित्रै
र बाहिर सार्वजनिक चर्चा र परिचर्चा भइरहेका छन्।
● ● ●

हुँदै केन्द्रसम्मको नेतृत्वमा आउनका लागि हुँदै गरेका आन्तरिक निर्वाचनले एमालेमा तल्लो कमिटीमा जनताको आधार र संगठन बलियो बनेको संकेत गरेको छ। १०३० महाधिवेशनका क्रममा भएका वडा-पालिका अधिवेशनमा बढी अभ्यास भएको सर्वसम्मतिको विधिले आन्तरिक एकतालाई अर्कै बलियो बनाउने संकेत गरेको छ। आन्तरिक एकता बलियो नभएको, केन्द्रीयता र जनवादलाई सञ्चुलनमा मिलाउन नसकेको कारण नै एमाले र माओवादीबाट बनेको नेकपा अधि बद्न सकेको थिएन। सोही कारण मुलुकको सर्वाधिक ढूलो राजनीतिक दलको मान्यता पाएको नेकपा एमालेको संगठन ध्वस्तप्रायः बन्न पुगेको थियो। विगत तीन वर्षमा नेकपाको एकता र कोरोनाको कारण पार्टी बन्दी अवस्थामा पुगेको थियो। वडा र पालिकामा भएको विश्लेषण गर्दा आउने चितवनमा महाधिवेशन अध्यक्ष ओलीको चाहाना र अनुकूलतामा आउने प्रस्त संकेत देखिएको छ। यद्यपि, कतिपय स्थानमा भएका अधिवेशनमा ओलीविरोधी समूह र शक्तिले आफ्नो उपस्थिति देखाउने प्रयास गरेकाले अध्यक्ष ओलीलाई आन्तरिक एकतालाई अर्कै बलियो बनाउने संकेत गरेको छ। आन्तरिक एकता बलियो नभएको, केन्द्रीयता र जनवादलाई सञ्चुलनमा मिलाउन नसकेको कारण नै एमाले र माओवादीबाट बनेको नेकपा अधि बद्न सकेको थिएन। सोही कारण मुलुकको सर्वाधिक ढूलो राजनीतिक दलको मान्यता पाएको नेकपा एमालेको संगठन ध्वस्तप्रायः बन्न पुगेको थियो। विगत तीन वर्षमा नेकपाको एकता र कोरोनाको कारण पार्टी बन्दी अवस्थामा पुगेको थियो। वडा र पालिकामा भएको विश्लेषण गर्दा आउने चितवनमा महाधिवेशन अध्यक्ष ओलीको चाहाना र अनुकूलतामा आउने प्रस्त संकेत देखिएका छन्। छिटफुट स्थानमा बाहेक सबैजसो स्थानमा सर्वसम्मतिबाट नेतृत्वको चयन नुहु, उल्लेख्य कुनै विवाद सहज हुने एउटै वर्षमा एमालेमा गरिएको सर्वसम्मतिको अभ्यासले उच्चस्तरको संस्कृति निर्माण गर्न सक्ने संकेत गरेको छ। यसले नेपाली राजनीतिमा एउटा उत्कृष्ट राजनीतिक संस्कारको सन्देश आउने भएको छ। (नयाँ पत्रिका)

सूचना !   सूचना !!   सूचना !!!

जन्म दर्ता बालवालिकाको पहिलो अधिकार हो। जन्म दर्ता, मृत्यु दर्ता, विवाह दर्ता, वसाईसराई र सम्बन्धविच्छेद जस्ता व्यक्तिगत घटनालाई घटना घटेको ३५ दिनभित्र दर्ता गराउँ।

प्रशासनिक भन्नफटबाट चर्चाँ।

शंखरापुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
काठमाडौं, बागमति प्रदेश।

खेलकुद

अलमुताइरी तीन वर्ष नेपालमै बस्ने

नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टोलीका मुख्य प्रशिक्षक अब्दुल्लाह अलमुताइरीले प्र

● नेपाल बंगलादेश बैंकद्वारा अस्पताललाई सहयोग

नेपालमा कोभिड-१९ संक्रमण र यसबाट हुन सक्ने मृत्युबाट नेपाली जनतालाई जोगाउने प्रयासमा हातेमालो गर्दै नेपाल बंगलादेश बैंक लिमिटेडले शुक्राराज द्रविकल तथा सरुवा रोग अस्पताल टेक्कुलाई औषधि सहयोग गरेको छ । बैंकले संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्वान्तर्गत १० भायल रेम्डिसिमिर औषधि उपलब्ध गराएको हो ।

उक्त औषधि बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत ज्ञानेन्द्र दुग्धानाले अस्पतालका निर्देशक डा.आनुप बास्तोलाई हस्तान्तरण गरेका हुन् । बैंकले कोभिड-१९ संक्रमणको उच्च जोखिमका वेल शुक्राराज द्रविकल तथा सरुवा रोग अस्पतालले गरेको कार्यको सराहना गर्दै उक्त अस्पताललाई चयन गरेको जनाएको छ । बंगलादेशस्थित साफेदार बैंक आइएफआइसी बैंक लिमिटेडसँग मिलेर आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा पौँच हजार भायल तथा २०७७/७८ मा पनि पौँच हजार भायल रेम्डिसिमिर नेपाल सरकारलाई सहयोगस्वरूप प्रदान गरेको उल्लेख गरेको छ ।

हाल बैंकले एक सय शाखा, १० एक्सटेन्सन काउन्टर, तथा ८१ एटिएमार्फत 'सबैका लागि बैंक' भन्ने मूल नारासहित बैंकिङ सुविधा दिँदै आएको जनाएको छ ।

● नेपाल एसबिआई बैंकको अध्यक्षमा अरोरा

नेपाल एसबिआई बैंक सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा राजीव अरोरा चयन भएका छन् । स्टेट बैंक अफ इन्डियालाई प्रतिनिधित्व गरी आएका सञ्चालक अरोरालाई सञ्चालक समितिले सर्वसम्मतिबाट अध्यक्षमा चयन गरेको हो ।

अध्यक्ष अरोरा एसबिआईको मुम्बईमा रहेको प्रधान कार्यालयको अन्तर्राष्ट्रिय बैंकिङ समूहमा मुख्य महाप्रबन्धकको पदमा कार्यरत रही एसबिआई समूहको रणनीति, व्यवसाय प्रवर्द्धन, सञ्चालन प्रभावकारिता तथा समूहको अन्य मामिला हेरिरहेको बैंकले जनाएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकका गर्भनर महाप्रसाद अधिकारीले अध्यक्ष अरोरालाई पद तथा गोपनीयताको शपथ

गराएको जनाइएको छ । शपथग्रहण कार्यक्रममा नेपाल राष्ट्र बैंकका डेपुटी गर्भनरहरू, कार्यकारी निर्वशकहरू तथा नेपाल एसबिआई बैंकका निर्वतमान अध्यक्ष तथा एसबिआई भारतका मुख्य महाप्रबन्धक बिआरएस सत्यनारायणका साथै बैंकका सञ्चालकहरू, बैंकका प्रबन्ध सञ्चालक तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पवनकुमार देलगायतको उपस्थिति रहेका जनाइएको छ ।

● सूर्यो लाइफ इन्स्योरेन्सको नयाँ लोगो सार्वजनिक

सूर्यो लाइफ इन्स्योरेन्सले नयाँ लोगो सार्वजनिक गरेको छ । कम्पनीले आफ्नो मूल नारा 'सर्व भवन्तु सुखिन' रहने व्यहोरा व्यक्त गरेको छ । नयाँ लोगो कम्पनीको सञ्चालक समितिका अध्यक्ष केशवप्रसाद भट्टराई, कम्पनीका सञ्चालक तथा बिमाविज्ञ विवेक भा तथा कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत पवनकुमार खड्काले संयुक्त स्पष्टमा अनावरण गरेका छन् ।

कार्यक्रममा अध्यक्ष भट्टराईले नयाँ लोगो सार्वजनिक भएको लोगोका तीन रड रातो, कालो र पहलोले कम्पनीको उद्देश्यलाई स्पष्ट पार्न बताए ।

त्यसैगरी, कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत

कपोरेट

खड्काले नयाँ लोगो र नयाँ पहिचान भनेको बिमा सेवामा उत्कृष्टताको प्रतिबद्धता रहेको बताए । कम्पनी व्यवस्थापन सञ्चालक समिति, बिमित, अभिकर्ता र नियमनकारी निकाय सबैमा आफ्नो उत्कृष्ट पहिचान राख्न कठिबद्ध रहेको बताए ।

● कटारीमा ग्लोबल आइएमईको शाखा

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेडले उदयपुरको कटारी बजारमा शाखा सञ्चालनमा ल्याएको छ । बैंकले कटारी नगरपालिका-३ मा दुई सय ८३५० शाखा सञ्चालनमा ल्याएको हो ।

नयाँ शाखासँगै बैंकले देशका ७६ जिल्लामा दुई सय ८३ शाखा, दुई सय ५१ एटिएम, दुई सय ६० शाखाहित बैंकिङ सेवा, ४८ एक्सटेन्सन तथा राजस्व संकलन काउन्टर तथा तीनवटा वैदेशिक प्रतिनिधि कार्यालयमार्फत सेवा दिँदै आएको जनाएको छ ।

● बिओके र नेपाल पेमेन्ट सोलुसन्स्बीच सम्झौता

बैंक अफ काठमाण्डू लिमिटेडले डिजिटल सेवालाई अफै विस्तारित गर्ने उद्देश्यले नेपाल पेमेन्ट सोलुसन्स्सँग सहकार्यका लागि सम्झौता गरेको छ । सम्झौताअनुसार बैंक अफ काठमाण्डूका ग्राहकले नेपाल पेमेन्ट सोलुसन्स्बाट उपलब्ध हुने सेवाहरू रकम स्थानान्तरण, वालेटहरूमा रकमान्तरलगायतका विभिन्न सुविधा पाउने जनाइएको छ ।

नेपाल पेमेन्ट सोलुसन भुक्तानी प्रणाली एग्रिगेटर भएकाले बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरू, पिएस्पीहरू, रेमिट्यान्स कम्पनीहरू र व्यावसायिक क्षेत्रहरूमा केन्द्रित रहेका काम गर्ने गर्छ । यसले अधिकांश बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसँग सहकार्य गरी काम गरिरहेको जनाइएको छ । बैंक अफ काठमाण्डूले देशभरमा १९ शाखा, ८० एटिएम र १० एक्सटेन्सन काउन्टरबाट बैंकिङ सेवा दिइरहेको जनाएको छ ।

'होन्डा फेरिट्म बोनान्जाको पहिलो विजेता

नेपालका लागि होन्डा कारको आधिकारिक वित्रोता स्थाकार ट्रेडिङले ल्याएको 'होन्डाको फेरिट्म बोनान्जा' योजनाअन्तर्गत पहिलो विजेता ५ कातिकमा घोषणा गरेको छ । बुटवलको ड्राइवर्स विल्सबाट डल्लुआर्सी-एसभिएमटो खरिद गरी सञ्जय नेपालले हरेक हस्ता हुने लक्की ड्रमार्फत तीन लाख ५० हजार प्राप्त गरेका छन् ।

यस योजनाअन्तर्गत ग्राहकहरूले होन्डा कार खरिदमा हात खाली नजाने गरी दुई लाखसम्मको नगद छुट, एक वर्षसम्म फ्री इन्स्योरेन्स, एक वर्षसम्मका लागि फ्री सर्भिसेड र तीन वर्षसम्मका लागि स्पेयर पार्टस्मा सात प्रतिशत छुट पाउनेछन् ।

यसका साथै हरेक १५ दिनमा एकजनालाई साढे तीन लाखसम्मको क्यासब्याक दिइनेछ । यो योजना होन्डाको सबै कारमा सीमित अवधिका लागि मात्र लागू गरिएको छ ।

● हिरो मोटोकर्पले ल्यायो नयाँ माएस्ट्रो एज ११०

मोटरसाइकल तथा स्कुटर उत्पादक कम्पनी हिरो मोटोकर्प लिमिटेडले नयाँ माएस्ट्रो एज ११० सार्वजनिक गरेको छ । नेपालमा स्कुटर समूहमा आफ्नो उपस्थिति बलियो बनाउन तथा नेपाली ग्राहकका लागि नवीनतम प्रविधि उपलब्ध गराउने प्रतिबद्धताबाटोजिम कम्पनीले नयाँ माएस्ट्रो एज ११० नेपालमा भिर्याएको हो । यो स्कुटर नेपालका ग्राहकका लागि उपयुक्त डिजाइन रहेको कम्पनीको दाबी छ । यसले स्कुटर नेपालका ग्राहकका लागि उपयुक्त डिजाइन रहेको कम्पनीको दाबी छ । यसले युवालाई ध्यानमा राख्दै उन्नत सौन्दर्य र आधुनिक प्रविधिको मेलमिलाप गरेको जनाइएको छ । यसमा वर्गकै पहिलो फर्स्ट इन सेमेन्ट एलझडी प्रोजेक्टर हेडलाइट, पूर्ण डिजिटल स्पिडोमिटर, आई थी एस स्टार्ट स्टप प्रणाली, ल्युटुथ कनेक्टिभिटी, कल अलर्ट र टर्न-बाइ-टर्न नेभिगेसनसहित नयाँ सार्वजनिक गर्दै हिरो जनाइएको छ । स्कुटर सार्वजनिक गर्दै हिरो मोटोकर्पका ग्लोबल विजेनेस प्रमुख सञ्जय भानले ग्राहकलाई केन्द्रबिन्दुमा राख्दै नेपालका ग्राहकलाई

नवीनतम प्रविधि र डिजाइनसहितको सान्दर्भमा उत्पादनहरू उपलब्ध गराउन प्रतिबद्ध रहेको बताए ।

यसले युवालाई उत्कृष्ट अनुभव प्रदान गर्ने कम्पनीको प्रतिज्ञासँग मेल राख्ने उनको दाबी छ । कम्पनीले यसको मूल्य दुई लाख ९५ हजार रुपैयाँ तोकेको छ । नेपालमा हिरो मोटोकर्पको वितरक नेपाल जनरल मार्किटिङले ७५ डिलर, ८७ सर्भिस सेन्टर र १० स्पेयर पार्टस्मा आउटलेटसहित देशभरका १० वटा बिक्री केन्द्रमार्फत आफ्ना ग्राहकहरूलाई सेवा प्रवाह गर्दै आएको जनाएको छ ।

● ग्लोबल आइएमईमा खाता खोल्दा डेटासहितको सिमकार्ड

ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड र एनसेल एकियाटा लिमिटेडबीच बैंकको ग्लोबल सहयात्री रेमिट्यान्स बचत खातावाल ग्राहकलाई व्यालेन्स र मोबाइल बैंकिङ एप्लिकेशन 'ग्लोबल स्मार्ट प्लस' चलाउनका निमित्त डेटासहितको सहयात्री सिमकार्ड सितेमा उपलब्ध गराउने समझदारी भएको छ । समझदारीपत्रमा बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत रत्नराज बजाराचार्य र एनसेलका कार्यकारी निर्देशक एन्डी बोडले हस्ताक्षर गरेका हुन् । समझदारी बैंकिङ वैदेशिक रोजगारीबाट लागि विदेश जाने, वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका नेपाली तथा उनीहस्त्रा परिवार र बाह्य रेमिट्यान्समार्फत आय भएका नेपालीले ग्लोबल आइएमई बैंकमा ग्लोबल सहयात्री सिमकार्ड सिममार्फ प्राप्त गर्न सक्ने जनाइएको छ ।

सिममा 'ग्लोबल स्मार्ट प्लस' प्रयोग गर्न २५० एमबी डेटा प्याक निःशुल्क उपलब्ध हुने

